

Αυτό το άρθρο αποτελεί το πρώτο μέρος ενός άρθρου που κυκλοφόρησε σε δύο μέρη. Το δεύτερο μέρος κυκλοφόρησε στο [Τεύχος 34](#) του περιοδικού [Εντός των Τειχών](#).

διεθνισμός-αυτοδιάθεση ή ισοπέδωση χωρίς όρια; μια απάντηση στην εκδοτική ομάδα «Εργατική Δημοκρατία» (διάλογος)

χρήστος Ηλιάδης

1. Εισαγωγή

Ο διάλογος γύρω από το “εθνικό ζήτημα” στην Κύπρο φαίνεται να παίρνει ενδιαφέρουσα εξέλιξη μια και στον “χορό” μπαίνει και η ομάδα ["Εργατική Δημοκρατία" \(Ε.Δ.\)](#) που στο [προηγούμενο τεύχος του "Εντός των Τειχών"](#) απαντά με δικό της “καυστικό” άρθρο σε [δικό μου προηγούμενο](#) άρθρο που δημοσιεύτηκε και πάλιν στο “Εντός” τον Μάρτη του '88.

Ουσιαστικά το άρθρο της Ε.Δ. θέλει να παρουσιάζεται ότι επιχειρεί μια διεθνιστική τοποθέτηση στο “εθνικό ζήτημα” σε αντιπαράθεση με την δική μου “σοσιαλπατριωτική”, όπως προσπαθούν να πείσουν τοποθέτηση, ιδιαίτερα στον εκτός του ΑΚΕΛ αριστερό χώρο.

Θ' αντιπαρέλθω το “πολεμικό” στυλ της Ε.Δ. και τις ειρωνικές αιχμές που άφθονα χρησιμοποιεί και θ' αφήσω ταυτόχρονα τα μέλη της κίνησης “Οι Γυναίκες επιστρέφουν” (που παρεμπιπτόντως γίνονται αντικείμενο ειρωνείας στο άρθρο της Ε.Δ.) να υπερασπίσουν οι ίδιες την κίνησή τους, και τους σκοπούς τους.

Ομολογώ όμως ότι περίμενα μια πιο έντιμη παρουσίαση από μέρους της Ε.Δ. των θέσεων που αρχικά ανέπτυξα. Η εκλεκτική παράθεση αποσπασμάτων του προηγούμενου άρθρου μου, η απόκρυψη άλλων και η προσπάθεια ταύτισης των θέσεων μου με διάφορους “Τουρκοφάγους” (φορτίζοντας συναισθηματικά το άρθρο τους με φωτογραφία του Σαμψών να κρατά τουρκική σημαία μετά τις μάχες της Ομορφίτας το 63-64), δύσκολα μπορεί να χαρακτηριστεί σαν “αντικειμενική” παρουσίαση τη αντίπαλης θέσης. Τη στιγμή μάλιστα που στο άρθρο μου γινόταν ιδιαίτερη αναφορά στις τραγικές συνθήκες που οι Τ/Κ έζησαν μεταξύ 63-74 και στοιχεία τα οποία η φασιστική ΤΜΤ και ο Ντεκτάς χρησιμοποίησαν στο έπακρο για σκοπούς δικής τους προπαγάνδας.

Καμμία επίσης αναφορά στις θέσεις μου για κοινό μέτωπο Ε/Κ και Τ/Κ για υιοθέτηση πραχτικής πολιτικής για βραχυκύκλωση έξωθεν σερβιρισμένων λύσεων (συνταχτική συνέλευση) κλπ...

Λίγη περισσότερη εντιμότητα λοιπόν δεν βλάπτει.

Και τώρα στην ουσία:

Η κυρίαρχη θέση που παρουσιάζεται στο άρθρο της Ε.Δ. αφορά το δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών (στο οποίο κι εγώ είχα αναφερθεί} μέσα από την Λενινιστική θεώρηση των πραγμάτων. Ως γνωστόν η Λενινιστική θέση αναγνωρίζει μεταξύ άλλων το δικαίωμα των λαών και εθνοτήτων που μειοψηφούν στα πλαίσια μιας συγκεκριμένης κρατικής επικράτειας, το δικαίωμα των λαών αυτών να καθορίζουν οι ίδιοι την τύχη τους και να δημιουργήσουν δικό τους κράτος, έστω κι αν αυτό σημαίνει απόσχιση από το συγκεκριμένο κράτος μέσα στο οποίο ζουν.

Στη περίπτωση φυσικά λαών υπό αποικιακό ζυγό, το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης εξυπακούει την

αποτίναξη της αποικιακής κυριαρχίας και κηδεμονίας.

Για την οικοδόμηση των θέσεων της η Ε.Δ. παραθέτει και “τσιτάτα” από τον Λένιν συμπεριλαμβανομένου και εκείνου που αναφέρεται στη διευθέτηση του θέματος της κρατικής απόσχισης από το κοινοβούλιο της **αποσχιζομένης** περιοχής και **όχι** από ένα κεντρικό συμβούλιο.

Σημειώνουμε εν τω μεταξύ εδώ ότι κάτι τέτοιο έχει ήδη γίνει στην Κύπρο, δηλ. η κατοχική “βουλή” ομόφωνα αποφάσισε την απόσχιση της (κατεχόμενης) Βόρειας Κύπρου από την επικράτεια την Κυπριακής Δημοκρατίας ανακηρύσσοντας της «Τ.Δ.Β.Κ.». Αν πιστέψουμε τα όσα λένε στο άρθρο τους οι της Ε.Δ. η απόσχιση -δημιουργία της «Τ.Δ.Β.Κ.» είναι πολιτικά σωστή, και μάλιστα σύμφωνη με την λενινιστική αντίληψη των πραγμάτων (αυτοδιάθεση)!

Θα δούμε πιο ύστερα κατά πόσο έτσι πράγματι συμβαίνει.

Στο ίδιο επίσης άρθρο της Ε.Δ. αναφέρεται ότι είναι οι Τ/Κ (λόγω της δεινής κοινωνικής και οικονομικής τους θέσης) που πρέπει να παραλληλίζονται με τους Παλαιστίνιους και όχι οι “προνομιούχοι” Ε/Κ σαν “βαρβαρότητα” την εφαρμογή του αιτήματος για «... διώξιμο των πάνω από 60,000 **πάφτωχων** εποίκων από την Ανατολία», συμπληρώνει βέβαια η Ε.Δ. ότι σαν θέμα αρχής συμφωνεί με την απομάκρυνση των εποίκων, επισημαίνει όμως **ότι** «... θα συναντήσουμε δύσκολα **προβλήματα** ακόμα και στο θέμα της αποχώρησης και του τελευταίου εποίκου».

Κανείς δεν ισχυρίστηκε ότι αυτό θάταν εύκολο, ούτε ότι ο δρόμος προς τη δημοκρατία και τον σοσιαλισμό είναι σπαρμένος με ροδοπέταλα!

Κάπου όμως μ' έχει συγχίσει η αντιφατική τοποθέτηση της Ε.Δ., από τη μια ειρωνεύεται και χλευάζει τους “σοσιαλπατριώτες” (σαν του λόγου μου) και τους κατατάσσει σαν “συμπαραστάτες” του Χρυσόστομου, του Κυπριανού, Βασιλείου και λοιπών άλλων “απεγνωσμένων Ε/Κ αστών”, που ζητούν την απομάκρυνση των εποίκων, ταυτόχρονα όμως, σαν θέση αρχής, θεωρεί σωστή την πιο πάνω τοποθέτηση (την απομάκρυνση των εποίκων δηλαδή)! Η θέση αρχής είναι δηλαδή σωστή, η εφαρμογή της όμως είναι “βαρβαρότητα”.

Κι αυτή δεν είναι παρά η πιο “ανώδυνη” αντίφαση της Ε.Δ. Ας πάρουμε όμως τα πράγματα με τη σειρά τους αρχίζοντας απ' τα εύκολα.

2. Η “μιζερολογία” για τους ‘πάφτωχους’ εποίκους

Και πρώτα-πρώτα την αναγωγή της “μιζερολογίας” (της δεινής δηλ. κοινωνικό - οικονομικής κατάστασης), σε απόλυτο και ισοπεδωτικό κριτήριο για τη διαμόρφωση θέσης: ο παραλληλισμός των “φτωχών” Τ/Κ με τους επίσης “φτωχούς” Παλαιστίνιους και η “βαρβαρότητα” της απομάκρυνσης των “πάφτωχων” εποίκων από την Ανατολία (υπόψη ότι εκτός από τους ακτήμονες της Ανατολίας οι έποικοι αποτελούνται και από στρατιωτικούς της εισβολής, συνταξιούχους Τούρκους, δημοσίους υπάλληλους κ.α.

Απ' ότι ξέρω, οι Μαρξιστές διαφορόνουν θέση απέναντι σε μια ομάδα κοινωνική, εθνική κλπ χρησιμοποιώντας σαν κριτήριο όχι μόνο την οικονομική τους κατάσταση αλλά κυρίως τον ρόλο τους σε σχέση με την κυρίαρχη εξουσία (αστικό κράτος, ιμπεριαλισμό) και φυσικά την θέση τους στην παραγωγική διαδικασία. Μήπως θα πρέπει να υπενθυμίσουμε στους φίλους της Ε.Δ. ότι στις δεκαετίες του 1920 - 1930 **ήταν οι εξαθλιωμένες και καταστραμμένες οικονομικά μικροαστικές μάζες και οι στρατιές του λούμπεν-προλεταριάτου που απετέλεσαν την κοινωνική βάση του ναζισμού και φασισμού στην Γερμανία και Ιταλία αντίστοιχα;** Μήπως θα πρέπει επίσης να υπενθυμίσουμε ότι τα χιτλερικά “τάγματα εφόδου” (S.A.) που “καθάρισαν” τη Γερμανία από τα εργατικά συνδικάτα είχαν στρατολογήσει στις τάξεις τους και απογοητευμένους

εργάτες που πίστεψαν στο “κοινωνικό” (δήθεν) μήνυμα του εθνικοσοσιαλισμού; Χρησιμοποιώ αυτό το παράδειγμα όχι βέβαια για να υποστηρίξω ότι οι Τ/Κ αποτελούν την αιχμή νέων χιτλερικών ορδών, αλλά για να υποδείξω ότι σ' αυτή την περίπτωση δεν είναι η αξιοθρήνητη οικονομική κατάσταση που είναι το καθοριστικό στοιχείο τοποθέτησης (και οι συνθήκες στην Γερμανία ήταν τότε πράγματι αξιοθρήνητες) αλλά ο συγκεκριμένος **πολιτικός ρόλος** που τα εξαθλιωμένα αυτά στρώματα (λόγω των όρων που επιβλήθηκαν από τη συνθήκη των Βερσαλλιών μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο) έπαιξαν στην φυσική εξόντωση των οργανώσεων της Γερμανικής εργατικής τάξης και στην επιβολή της ναζιστικής εξουσίας, της πιο σκοταδιστικής δηλαδή βαρβαρότητας που γνώρισε η ανθρωπότητα στη σύγχρονη ιστορία της. Κι ολ' αυτά έγιναν δυνατά από την δράση των **εξαθλιωμένων πάφτωχων μαζών** της μέσο-πολεμικής Γερμανίας.

Το γεγονός ότι το σύγχρονο Τούρκικο Κεμαλικό κράτος χρησιμοποιεί σήμερα τα πιο εξαθλιωμένα στρώματα του πληθυσμού της επικράτειας του (και που η ίδια η Τουρκική αστική τάξη δημιούργησε) για να εδραιώσει την κατοχή και τον σφαιτερισμό Κυπριακών εδαφών από την Τουρκία, είναι τριπλά βάρβαρη πράξη:

- “Εξάγει” τα πιο μίζερα στοιχεία του πληθυσμού της εκτός της Τουρκικής επικράτειας και απαλλάσσεται από τις στοιχειωδέστερες ευθύνες απέναντι τους.

- Τους χρησιμοποιεί σαν την αιχμή του δόρατος για εδραίωση των κατοχικών δεδομένων στην Κύπρο στηριγμένη ακριβώς στην καθυστέρηση και την εξαθλίωση τους.

- “Ελέγχει” πολιτικά τους Τ/Κ τσακίζοντας κάθε προσπάθεια διασάλευσης του πολιτικού οικοδομήματος που “έστησε” στα κατεχόμενα (ο Ντεκτάς στηρίζεται ως γνωστόν στις ψήφους του “κόμματος της Αναγέννησης” δηλ. των εποίκων). Είναι εξ άλλου γνωστές οι συχνές και έντονες προστριβές των Τ/Κ με τους εποίκους και το γεγονός ότι οι ίδιοι οι Τ/Κ θεωρούν τους εποίκους σαν ξένο σώμα. Δεν είναι λοιπόν το πόσο “πάμφτωχοι” και μίζεροι είναι οι έποικοι της Ανατολίας που καθορίζει την στάση απέναντι τους αλλά ο συγκεκριμένος πολιτικός τους ρόλος στα κατεχόμενα. Μήπως το ότι σφαιτερίζονται τα δικαιώματα των Ε/Κ προσφύγων δεν παίζει κανένα ρόλο για την Ε.Δ.;

Εφόσον ο **ρόλος των εποίκων είναι ολοφάνερα αντιδραστικός**, δεν έχω απολύτως κανένα ενδοιασμό να τάσσομαι υπέρ της απομάκρυνσής τους από την Κύπρο. Θέση στον αγώνα αυτό έχουν και οι ίδιοι οι Τ/Κ εργαζόμενοι μαζί με τους Ε/Κ εργαζόμενους ενάντια στην κατοχή γενικά και την καταπίεση της μιας εθνικής κοινότητας από την άλλη.

Όσο για το “εξ αριστερών” μπάσιμο του κου Κληρίδη σχετικά με τα ανθρωπιστικά προβλήματα που θα προκόψουν από την τυχόν απομάκρυνση των εποίκων, (και που αναφέρει στο άρθρο της η Ε.Δ.) διερωτήθηκαν μήπως οι φίλοι της Ε.Δ. ότι αυτή η θέση μπορεί ν' αποτελεί “σφήνα” ή πρόσχημα γι' απάμβλυνση του αγώνα γι' ανατροπή του ιμπεριαλιστικού στάτους-κβο και της κατοχής;

Για ν' απαλλάξουμε όμως τους φίλους της Ε.Δ. από τους “ανθρωπιστικούς” ενδοιασμούς τους για τους “πάμφτωχους έποικους από την Ανατολία”, ιδού κι ένα διαφωτιστικό απόσπασμά του Εργκενέ

(σημ.1):

«Εδώ δεν υπάρχουν Τούρκοι από την Τουρκία και Κύπριοι. Υπάρχει το Τουρκικό έθνος... Δεν ήρθαμε εδώ σαν τουρίστες ή σαν πρόσωπα που εκδιώχθηκαν από την πατρίδα τους. **Ήρθαμε για να κάνουμε τον τόπο αυτό πατρίδα μας.** Ήρθε καιρός να ζητήσουμε λογαριασμούς από την εξουσία. **Ήρθε καιρός να ζητήσουμε λογαριασμό και από αυτούς που λένε πως οι λαοί είναι μεταξύ τους αδερφοί».**

Νομίζω ότι τα σχόλια περιττεύουν...

3. Η “μιζερολογία” για Τ/Κ - Παλαιστίνιους

Το άρθρο της Ε.Δ. μας δίνει όμως την ευκαιρία ν' ασχοληθούμε και μ' ένα άλλο, πιο κοντινό για μας παράδειγμα: τον αγώνα του Παλαιστινιακού λαού (για τους Ιρλανδούς και τους Κούρδους επιφυλάσσομαι).

Λέει λοιπόν η Ε.Δ.:

«Ούτε καν περνάει από το μυαλό του Χ. Ηλιάδη ή των υπολοίπων, ν' αναρωτηθούν μήπως υπάρχει κάποια αντίφαση ανάμεσα στην παρομοίωση των Ε/Κ που ήταν η προνομιούχα και κυρίαρχη εθνότητα με τους εξαθλιωμένους Παλαιστίνιους και τους καταπιεσμένους καθολικούς της Β. Ιρλανδίας. Αν υπάρχουν κάποιοι που έχουν πολύ περισσότερα κοινά με αυτούς είναι οι Τ/Κ.»

Αντιπαρέρχομαι φυσικά το γεγονός ότι αυτή είναι ακριβώς και η θέση του Ντεκτάς που στο παρελθόν επιχείρησε παλαιστινιακά “ανοίγματα” με βάση αυτόν ακριβώς τον παραλληλισμό (ή μάλλον παραλογισμό).

Θα θυμούνται φυσικά οι φίλοι της Ε.Δ. ότι όταν η Παλαιστίνη (η γεωγραφική εκείνη οντότητα που σήμερα περικλείεται στα σύνορα του Ισραηλιτικού κράτους) τελούσε υπό Βρεττανική κηδεμονία, το διεθνές σιωνιστικό κίνημα ενεθάρρυνε την μαζική Εβραϊκή μετανάστευση στην Παλαιστίνη. Η μετανάστευση αυτή επιταχύνθηκε κατά τη δεκαετία του 30 με την άνοδο του Χίτλερ στην εξουσία στην Γερμανία. Μαζική ήταν επίσης η Εβραϊκή μετανάστευση αμέσως μετά την λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Το δεύτερο αυτό μεταναστευτικό κύμα αποτελείτο κυρίως από Εβραίους που επέζησαν της φρίκης του ναζιστικού ολοκαυτώματος και που είχαν χάσει κυριολεκτικά τα πάντα.

Μέχρι εκείνη τη στιγμή οι Αραβες Παλαιστίνιοι ήταν “προνομιούχοι” σε σχέση με τους επιζήσαντες της φρίκης του Άουσβιτς και του Μαουτχάουζεν. Οι Παλαιστίνιοι ήταν επίσης το κυρίαρχο εθνικό στοιχείο στην Παλαιστίνη (δημογραφικά, πολιτικά, οικονομικά) και τότε σίγουρα δεν είχαν τίποτα να ζηλέψουν από τους εξαθλιωμένους Εβραίους (έστω κι αν οι διάφορες σιωνιστικές οργανώσεις που οργάνωναν την μετανάστευση χρηματοδοτούνταν από τους πανίσχυρους Ρότσιλντ).

Εκείνοι όμως που τελικά θυματοποιήθηκαν ήταν οι “κυρίαρχοι” Παλαιστίνιοι κι όχι οι εξαθλιωμένοι Εβραίοι επιζήσαντες του ναζιστικού ολοκαυτώματος! (σημειωτέον ότι οι ΗΠΑ και η ΕΣΣΔ ήταν τα πρώτα κράτη που αυτόματα αναγνώρισαν το κράτος του Ισραήλ που ιδρύθηκε σύμφωνα με απόφαση του ΟΗΕ).

Η απύθμενη βαρβαρότητα του Άουσβιτς με κανένα τρόπο δεν δικαιολογεί την βαρβαρότητα σε βάρος των Παλαιστινίων (την αρπαγή της γης τους, την προσφυγοποίηση τους...) (σημ 2)

Με τον ίδιο τρόπο, η αδικία που διαπράχθηκε σε βάρος των Τ/Κ το (63-74) - που ο Ντεκτάς και η Άγκυρα εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο για επιδίωξη των δικών τους στόχων με κανένα τρόπο δεν δικαιολογεί (ιδιαίτερα από την σκοπιά των Μαρξιστών) την προσφυγοποίηση, την μετακίνηση πληθυσμών, την “εθνική στεγανοποίηση”, την κατοχή, και τον σφαιτερισμό των δικαιωμάτων του κυπριακού λαού - και ιδιαίτερα των προσφύγων (Ε/Κ και Τ/Κ).

Μια βαρβαρότητα δεν αναιρείται από μια άλλη, ούτε δικαιολογεί μια άλλη βαρβαρότητα.

Αν η πιο πάνω θέση αποτελεί “γκάφα” (και μάλιστα “πρωτότυπη” σύμφωνα με το άρθρο της Ε.Δ.) τότε χαίρομαι που είμαι και παραμένω ένας αδιόρθωτος “γκαφατζής”.

Και πάλιν λοιπόν, δεν είναι η ισοπεδωτική αντίκρουση της συγκριτικής οικονομικής κατάστασης μεταξύ Ε/Κ-Τ/Κ (και στη συνέχεια με τους Παλαιστίνιους) που αποτελεί το απόλυτα κυρίαρχο κριτήριο, αλλά ο πολιτικός ρόλος που η «Τ.Δ.Β.Κ.» παίζει σαν ληστρικός κατασταλτικός μηχανισμός για σφαιτερισμό των δικαιωμάτων του κυπριακού λαού στο σύνολο του (Ε/Κ-Τ/Κ), και ιδιαίτερα των προσφύγων.

Αυτό, με κανένα τρόπο δεν σημαίνει “λιβάνισμα” του δικού “μας” κράτους το οποίο στο παρελθόν έδειξε πως “βολεύεται” με τους Τ/Κ.

Με τον ίδιο τρόπο επίσης, η διζωνική Ομοσπονδία την οποία μας επαγγέλλονται φίλοι και εχθροί, δεν αποτελεί βήμα για θετικό ξεπέρασμα των εμποδίων που ο ιμπεριαλισμός και η αστική τάξη δημιούργησαν **αλλ' αντίθετα ενισχύει και κατοχυρώνει αυτά τα εμπόδια με τη γεωγραφική θεσμοποίηση τους.**

Είναι μέσα σ' αυτό το πνεύμα που μίλησα “για μια άλλη προοπτική” στο προηγούμενο άρθρο μου.

Είναι μέσα από τις κοινές πραχτικές εμπειρίες του κοινού αγώνα των Ε/Κ και Τ/Κ για κατοχύρωση των δημοκρατικών ελευθεριών (που συμπεριλαμβάνει την ανατροπή των κατοχικών δεδομένων), του αλληλοσεβασμού και της συμβίωσης χωρίς καταπίεση της μιας εθνικής ομάδας από την άλλη που οι Ε/Κ και Τ/Κ θα βγάλουν τα συμπεράσματα τους σχετικά με τη δυνατότητα πραγμάτωσης των πιο πάνω μέσα στα πλαίσια του υφιστάμενου κοινωνικού συστήματος.

Σημειώσεις:

1. Αρχηγός του κόμματος της “Αναμόρφωσης και Ευημερίας”. Το απόσπασμα είναι από το συνέδριο του κόμματος τούτο 1979. Στη συνέχεια το κόμμα αυτό μαζί με άλλα συνενώθηκαν για να σχηματίσουν το μοναδικό σήμερα κόμμα των εποίκων στην κατεχόμενη Κύπρο: το κόμμα της “Αναγέννησης” (υπογραμμίσεις δικές μου).

2. Σήμερα πολλοί είναι εκείνοι που παρασιωπούν την ουσία της Παλαιστινιακής επανάστασης. Ο καταστατικός χάρτης του PLO διεκδικεί την απελευθέρωση ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ της Παλαιστινιακής γης κι όχι απλώς της Δυτικής Όχθης του Ιορδάνη και της λωρίδας της Γάζας. ΟΛΟΚΛΗΡΗ η Παλαιστίνη είναι αιχμάλωτη μέσα στα σύνορα του Ισραηλιτικού κράτους. Γι' αυτό και οι Παλαιστίνιοι αρνούνται αναγνώριση του Ισραήλ αφού κάτι τέτοιο θα νομιμοποιούσε την αρπαγή της γης τους. Τελικά πολύ “σοσιαλπατριώτες” αυτοί οι Παλαιστίνιοι!

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Εντός των Τειχών \(Τεύχος 33\), Δεκαετία 1980-1989, 1988, Λευκωσία, Λευκωσία \(νότια\), Κυπριακό Πρόβλημα](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entostonteixon:no_33:apantisi_ergatikidimokratia&rev=1593023482

Last update: 2025/04/20 19:47

